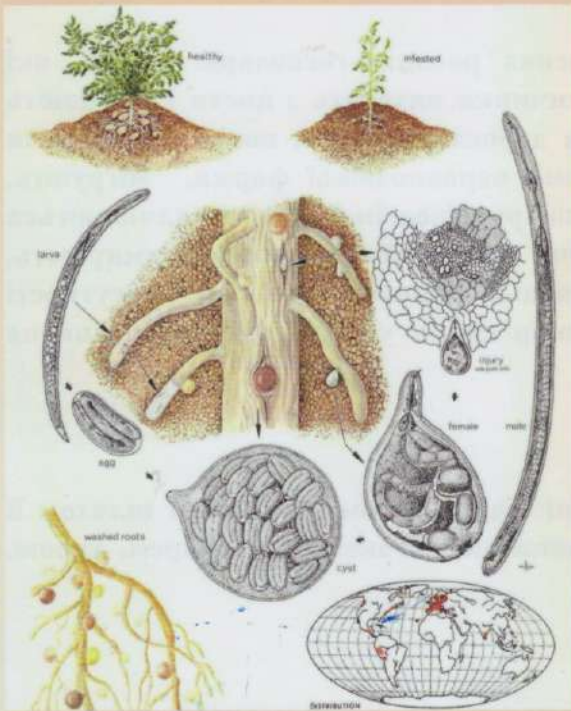

Золотиста картопляна нематода

Globodera rostochiensis (Wollenweber) Behrens – карантинний шкідливий організм віднесений до списку А 2 карантинні організми, обмежено поширені в Україні
Переліку регульованих шкідливих організмів.

Небезпечний шкідливий карантинний організм картоплі. Особливість розвитку даного патогена (можливість зберігатися в ґрунті до 10 років) полягає в тому, що жоден з агротехнічних, біологічних, агрохімічних заходів, в боротьбі з ним, не дають результатів в короткий термін (1-3 роки). Нематода уражає в основному картоплю, також томати, баклажани. Викликає захворювання – глободероз і завдає чисельної шкоди рослинам. Середні втрати врожаю можуть сягати 30 % і більше. Специфічних ознак зараження рослин немає.

Перші прояви ураження спостерігаються відразу після появи сходів: хлороз нижніх листків, відставання в рості, формування усього 1—3 стебел, “бородатість” кореневої системи, дрібні бульби. У зараженої рослини знижується рівень фотосинтезу, і як наслідок цього, – зменшується її біомаса. Падає товарна цінність новоутворених бульб, погіршується їхня якість – зменшуються вміст сухої речовини, крохмалю, білку, вітаміну С.

Географічне поширення

- Золотиста картопляна нематода поширена практично на всіх континентах. В ареал поширення Європи входять: Албанія, Австрія, Болгарія, Бельгія, Чехія, Хорватія, Кіпр, Естонія, Данія, Франція, Фінляндія, Німеччина, Греція, Ісландія, Угорщина, Ірландія, Україна, Латвія, Литва, Люксембург, Нідерланди, Польща, Португалія, росія.

Біологія та морфологія

- Розвиток картопляної нематоди відбувається у коренях рослини-господаря. Цисти, які містять яйця та личинки зимують у ґрунті. Навесні личинки виходять з цисти і заселяють корені рослин, де розвиваються і перетворюються на дорослих особин, потім розриваючи епідерміс, з'являються назвні кореня. Самці – рухомі, червоподібної форми, мігрують, запліднюють самок і гинуть. Самки - нерухомі, округло-грушеподібної форми, залишаються прикріпленими до кореня. Після запліднення в кінці вегетаційного сезону відмирають, утворюючи собою цисти наповнені яйцями (50-600 яєць). Типовою ознакою присутності картопляної нематоди на рослинах є “золотистий” колір самок у період перетворення на цисти.

Способи поширення

- Нематода не здатна самостійно пересуватись на значні відстані, тому основним шляхом її поширення є ґрун з цистами, бульби картоплі, коренеплоди, а також інвентарем, тарою, тваринами чи птахами, вітром, дощовими водами.

Фітосанітарні заходи

- Забороняється ввезення ураженого садивного матеріалу і ґрунт із зон розповсюдження захворювання.
- До основних винищувальних заходів відносять – дотримання агротехніки, використання в сівозмінні культур, які не уражуються картопляними нематодами (бобові, зернові, технічні культури, багаторічні трави та інші), внесення добрив, знищення бур'янів, вирощування нематодостійких сортів картоплі. Повинна бути просторова – 1км – ізоляція насінницьких посадок картоплі від виробничих та присадибних ділянок.
- Фітосанітарний моніторинг посадок картоплі. Обстеження насаджень у період вегетації, відбирання зразків ґрунту для проведення фітосанітарної експертизи.

Управління фітосанітарної безпеки
Головного управління
Держпродспоживслужби
в Тернопільській області
тел. (0352) 52-18-14
E-mail: fitobezpeka@dpss-te.gov.ua
м. Тернопіль, вул. Чернівецька, 24 А

